

JERUSALEM POST, 27.7.2025: Ο πόλεμος στη Γάζα έχει φέρει το Κράτος του Ισραήλ και τον εβραϊκό λαό σε μια στιγμή βαθιάς οδύνης, αποφασιστικότητας και ηθικής δοκιμασίας. Μετά τη βάρβαρη σφαγή της 7ης Οκτωβρίου από τη Χαμάς και τις σκληρές μάχες που ακολούθησαν, οι Ισραηλινοί στέκονται ενωμένοι μέσα στη θλίψη και την οργή, με σθεναρή δέσμευση στην αυτοάμυνα. Την ίδια στιγμή, αυτή η περίοδος απαιτεί από εμάς όχι μόνο δύναμη, αλλά και πίστη σε αυτό που είμαστε.

Τα εγκλήματα της Χαμάς στις 7 Οκτωβρίου ήταν τα πιο φρικιαστικά που έχουν διαπραχθεί εις βάρος των Εβραίων από το Ολοκαύτωμα και μετά: εσκεμμένες δολοφονίες αμάχων, βιασμοί, βασανιστήρια, απαγωγές παιδιών και ηλικιωμένων. Αν τους δινόταν η ευκαιρία, η Χαμάς θα το επαναλάμβανε. Το Ισραήλ έχει το δικαίωμα και το καθήκον να προστατεύσει τους πολίτες του και να εξουδετερώσει αυτή τη φονική απειλή. Αλλά καθώς το πράττει, οφείλει να διατηρήσει τις αξίες που το ορίζουν: την ιερότητα της ζωής, το κράτος δικαίου και την ηθική πυξίδα που καθοδηγεί ανέκαθεν τον εβραϊκό λαό, το Κράτος του Ισραήλ και τις Ισραηλινές Αμυντικές Δυνάμεις (IDF).

Δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε τους δεκάδες Ισραηλινούς ομήρους που παραμένουν υπό τη σκληρή αιχμαλωσία της Χαμάς. Κρατούνται σε απάνθρωπες συνθήκες, στερούμενοι τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, και χρησιμοποιούνται ως διαπραγματευτικά χαρτιά από μια τρομοκρατική οργάνωση που περιφρονεί το διεθνές δίκαιο. Η συνεχιζόμενη ταλαιπωρία τους είναι εθνική πληγή και ηθική προσβολή.

Η απαίτηση για την άμεση και άνευ όρων απελευθέρωσή τους πρέπει να παραμένει στο επίκεντρο των εθνικών και διεθνών προσπαθειών μας.

Οι κατηγορίες ότι το Ισραήλ διαπράττει γενοκτονία είναι αβάσιμες και αποτελούν επικίνδυνη διαστρέβλωση της έννοιας. Όμως αυτό δεν σημαίνει πως δεν πρέπει να αναγνωρίσουμε τα δεινά των αμάχων στη Γάζα. Υπάρχουν πολλοί άνδρες, γυναίκες και παιδιά χωρίς καμία σχέση με την τρομοκρατία, που βιώνουν καταστροφή, εκτοπισμό και απώλεια.

Η αγωνία τους είναι πραγματική, και η ηθική μας παράδοση μας υποχρεώνει να μην την αγνοούμε. Η Χαμάς φέρει πλήρη ευθύνη για το ότι μετέτρεψε τη Γάζα σε πεδίο μάχης, χρησιμοποιώντας αμάχους ως ανθρώπινες ασπίδες. Όμως αυτό δεν μας απαλλάσσει από την προσπάθεια να περιορίσουμε τη ζημιά στους αθώους. Το να αναγνωρίζουμε την ανθρώπινη πλευρά του άλλου, ακόμη και στον πόλεμο, δεν είναι αδυναμία αλλά μαρτυρία της δύναμής μας.

• Κατάχρηση της έννοιας του Ολοκαυτώματος και από υποστηρικτές και από επικριτές του Ισραήλ

Δυστυχώς, η δημόσια συζήτηση για τον πόλεμο, τόσο στο Ισραήλ όσο και στο εξωτερικό, έχει πλημμυρίσει από ρητορική που διαστρεβλώνει, πολώνει και διχάζει. Έχουμε δει κατάχρηση της έννοιας του Ολοκαυτώματος, τόσο από επικριτές όσο και από υποστηρικτές του Ισραήλ, ακόμη και από ισχυρούς και προβεβλημένους ανθρώπους στην κοινωνία μας.

Ακούσαμε συγκρίσεις των στρατιωτικών ενεργειών του Ισραήλ με τα εγκλήματα των Ναζί – μια συκοφαντική και εξοργιστική διαστρέβλωση της ιστορίας. Το Ολοκαύτωμα ήταν ένα μοναδικό γεγονός: η συστηματική, ιδεολογικά καθοδηγούμενη, κρατικά οργανωμένη εξόντωση έξι εκατομμυρίων Εβραίων από τη ναζιστική Γερμανία.

Ό,τι και να πιστεύει κανείς για τον τρέχοντα πόλεμο, δεν έχει καμία σχέση με τη Σοά. Η εξομοίωση του IDF – που μάχεται για την προστασία Ισραηλινών πολιτών από μια τρομοκρατική οργάνωση – με τους Ναζί είναι ψευδής και ηθικά απαράδεκτη. Προσβάλλει τη μνήμη των θυμάτων και ευτελίζει την έννοια της γενοκτονίας.

Πρέπει επίσης να είμαστε προσεκτικοί και να μην επιτρέπουμε όσα λέμε και αισθανόμαστε να θολώνουν την κρίση μας. Μέσα στη θλίψη και την οργή, είναι κατανοητό να εμφανίζονται παραλληλισμοί με το Ολοκαύτωμα. Αλλά το να αποκαλούμε την 7η Οκτωβρίου «δεύτερη Σοά» ή να χαρακτηρίζουμε τους Παλαιστίνιους «Ναζί», υπονομεύει τη δική μας ιστορική και ηθική σαφήνεια.

Το Ολοκαύτωμα δεν είναι ρητορικό εργαλείο. Αν απαιτούμε από τους άλλους να μην το καταχρώνται, πρέπει να εφαρμόζουμε το ίδιο μέτρο και στους εαυτούς μας.

Ακόμη πιο ανησυχητικές είναι δηλώσεις – ακόμη και από δημόσια πρόσωπα – που φαίνεται να υποστηρίζουν μέτρα αντίθετα με τις ηθικές μας αξίες: βομβαρδισμούς χωρίς διάκριση, άρνηση ανθρωπιστικής βοήθειας, ή διαγραφή της διάκρισης μεταξύ αμάχων και τρομοκρατών. Αυτή η ρητορική είναι επικίνδυνη.

Αντιβαίνει τις δημοκρατικές, ανθρώπινες και εβραϊκές μας αξίες, απειλεί την ηθική παρακαταθήκη των Ισραηλινών Αμυντικών Δυνάμεων (IDF) και υπονομεύει τη διεθνή μας θέση. Τέτοιες δηλώσεις μπορούν να επηρεάσουν αντιλήψεις, να καθορίσουν αποφάσεις και να διαβρώσουν τα ηθικά όρια που έχουμε χτίσει επί δεκαετίες.

Το Ισραήλ εξαναγκάστηκε σε έναν δίκαιο πόλεμο που δεν ήθελε. Όμως ο πόλεμος δεν μας απαλλάσσει από την υποχρέωση να ενεργούμε με ανθρωπιά. Αντίθετα: είναι στις σκοτεινότερες ώρες μας που οι αξίες μας πρέπει να λάμπουν πιο έντονα. Η δέσμευση των Ισραηλινών Αμυντικών Δυνάμεων (IDF) στην αρχή της «αγνότητας των όπλων» δεν είναι πολυτέλεια, είναι στοιχείο που μας ξεχωρίζει από εκείνους που δοξάζουν τον θάνατο και την τρομοκρατία.

Η προσήλωση σε αυτή την παράδοση δεν είναι αδυναμία – είναι δύναμη. Ορισμένοι πιστεύουν ότι η ηθική σαφήνεια απαιτεί μια προσέγγιση του τύπου «όλα ή τίποτα» στην επιλογή πλευράς: είτε υπερασπίζεσαι το Ισραήλ χωρίς καμία αμφισβήτηση, είτε το καταδικάζεις πλήρως. Όμως η πραγματική ηθική σαφήνεια βρίσκεται στην ικανότητα να υπερασπίζεσαι το δικαίωμα του Ισραήλ στην αυτοάμυνα, ενώ ταυτόχρονα υποστηρίζεις ότι πρέπει να το πράττει με τρόπο που αντικατοπτρίζει τις βαθύτερες αξίες μας.

Μπορούμε να απορρίψουμε πλήρως τις κατηγορίες για γενοκτονία και ταυτόχρονα να είμαστε σε εγρήγορση για τη διατήρηση των ηθικών προτύπων. Μπορούμε να καταπολεμήσουμε τον αντισημιτισμό χωρίς να υιοθετούμε ρητορική που απανθρωποποιεί. Μπορούμε να υποστηρίξουμε την αποστολή εξουδετέρωσης της Χαμάς, ενώ ταυτόχρονα επιβεβαιώνουμε τη σημασία της διατήρησης της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας – ακόμα, και κυρίως, στον πόλεμο.

Αυτό δεν είναι απλώς εφικτό – είναι αναγκαίο. Είναι, στην πραγματικότητα, η ουσία της εβραϊκής δύναμης. Αγκαλιάζουμε την παράδοσή μας της μνήμης, της επιδίωξης να πράττουμε με καθαρή συνείδηση και της ειλικρινούς πάλης με την πολυπλοκότητα. Η μνήμη δεν πρέπει μόνο να θυμάται το παρελθόν, αλλά και να διαμορφώνει το μέλλον.

Οι εχθροί που αντιμετωπίζουμε απορρίπτουν τη ζωή, τον νόμο και ακόμη και τις πιο βασικές αρχές της ανθρωπιάς.

Όμως ο δικός μας αγώνας δεν είναι μόνο να τους νικήσουμε – είναι να βγούμε από αυτόν με την ηθική μας πυξίδα άθικτη.

Η δύναμη του Ισραήλ μετριόταν πάντα όχι μόνο στο πεδίο της μάχης, αλλά και στην αφοσίωσή του στη δικαιοσύνη και την ανθρωπινή αξιοπρέπεια.

Ας υπερασπιστούμε τον λαό μας. Ας προστατεύσουμε το μέλλον μας. Και ταυτόχρονα, ας εργαστούμε για να διαφυλάξουμε την ηθική παρακαταθήκη που μας κράτησε όρθιους μέσα στην ιστορία – και που πρέπει να συνεχίσει να μας καθοδηγεί.